

**Supplerende grundnotat til Folketingets Europaudvalg og Folketingets
Udvalg for Videnskab og Teknologi**

**Kommissionens forslag til Europa-Parlamentets og Rådets forordning
om roaming på offentlige mobiltelefonnet i Fællesskabet og om ændring
af direktiv 2002/21/EF om fælles rammebestemmelser for elektroniske
kommunikationsnet og -tjenester**

- KOM(2006) 382 endelig

*Revideret genoptryk af grundnotat af 21. august 2006. Ændringer er
markeret i marginen.*

1. Resumé

Formålet med forordningen er at nedbringe priserne på international roaming, det vil sige at reducere prisen, som EU-borgere betaler, når de benytter deres mobiltelefon, mens de opholder sig i et anden medlemsstat. Forordningen lægger op til prisregulering af både engros- og detailprisen på international roaming, herunder prisregulering af detailprisen for at modtage opkald. Endvidere lægges der op til, at de nationale telemyndigheder skal overvåge udviklingen i både engros- og detailprisen på henholdsvis data- og talerelaterede roamingtjenester. Endelig lægges der op til, at mobiludbydere skal bidrage til at øge informationen om deres priser på international roaming.

2. Baggrund

Det er Kommissionens vurdering, at priserne på international roaming generelt er for høje, bl.a. fordi de ligger markant over priserne for at foretage nationale telefonopkald til mobiltelefoner. En række rapporter – og senest Kommissionens 11. implementeringsrapport om elektronisk kommunikation i EU¹ – har dokumenteret, at forbrugere i Europa generelt drager fordel af fortsat lavere priser på opkald inden for såvel fastnettelefoni som mobiltelefoni. Men ét område er stadig en markant undtagelse – international roaming.

Som led i EU's regelsæt for elektronisk kommunikation (teledirektivpakken) fra 2002² blev international roaming gjort til genstand for nationale markedsanalyser i de daværende medlemsstater. Sigtet var muligheden for national regulering. Imidlertid viser resultaterne af de markedsanalyser, som indtil videre er foretaget på nationalt niveau, at problemet med de høje priser for international roaming ikke kan løses nationalt med de eksisterende EU-regler³. Kommissionen har på

VTUT 0181
15. september 2006

IT- og Telestyrelsen

Holsteinsgade 63
2100 København Ø
Telefon 3545 0000
Telefax 3545 0010
E-post itst@itst.dk
Netsted www.itst.dk
CVR-nr. 2676 9388

Sagsbehandlere
Tina Aaen Jensen
Kathrine Lærke Gertsen

Sagsnr. 62646
Dok-id 478574

¹ Elektronisk Kommunikation i EU: Regulering og Markeder, 2005 (11. rapport), KOM (2006) 68, 20. februar 2006.

² Direktiv 2002/19/EF (Adgangsdirektivet), 2002/20/EF (Tilladelsesdirektivet), 2002/21/EF (Rammedirektivet), 2002/22/EF (EFT L 108 af 24.4.2002, s. 7) (Forsyningspligt-direktivet) og 2002/58/EF (EFT L 201 af 31.7.2002, s. 37) (Teledatadirektivet)

³ De medlemsstater, som har notificeret deres nationale marked for internationale roaming tjenester (marked 17), har ikke kunnet udpege operatører med SMP (stærk markedsposition).

den baggrund i længere tid opfordret mobiludbydere i Europa til at frivillighedens vej at reducere priserne for international roaming.

Kommissionen har imidlertid fundet, at dette ikke i tilstrækkelig grad har fået mobiludbydere til at reducere deres priser og har i erkendelse heraf den 12. juli 2006 (modtaget i dansk sprogversion den 24. juli 2006) fremsat det foreliggende forslag til en ny EU-forordning på området for international roaming. Forslaget indebærer, at de eksisterende regulatoriske rammer for elektronisk kommunikation ændres, så det nødvendige lovgrundlag for at reducere priserne for internationale roamingtjenester i EU tilvejebringes samtidig med indførelse af overvågning af prisudviklingen for internationale roaming tjenester.

3. Hjemmelsgrundlag

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF art. 95 og skal behandles efter proceduren for fælles beslutningstagen i TEF art. 251.

IT- og Telestyrelsen

Side 2

4. Nærhedsprincippet

Det er Kommissionens vurdering, at nærhedsprincippet er overholdt. Dette begrundes bl.a. med:

- at der er tale om internationale mobiltjenester på tværs af europæiske grænser,
- at de mobiloperatører, som udbyder internationale roamingtjenester på engrosniveau, er lokaliseret i en anden medlemsstat end det land, hvor forbrugers hjemlige mobiludbydere befinder sig,
- at forslaget forudsætter ændring af de eksisterende fællesskabsbestemmelser i EU,
- at tiltag alene fra medlemsstaterne ikke er tilstrækkelige til at opfylde målsætningerne med forslaget, og
- at en harmoniseret tilgang på fællesskabsniveau er essentiel for at garantere konsistens i implementeringen og sikre, at forbrugernes og selskabernes interesser er varetaget i alle medlemsstater.

Regeringen er enig i Kommissionens fremførte argumentation angående overholdelsen af nærhedsprincippet, jf. ovenfor. Efter regeringens vurdering er nærhedsprincippet således overholdt.

5. Formål og indhold

Forslaget har til formål at reducere de høje priser på international roaming i EU gennem detail- og engrosprisregulering samt overvågning af prisudviklingen for internationale roaming tjenester.

Forordningen indeholder følgende elementer:

Engrosprisregulering

Engrospriser er de priser, som teleselskaberne betaler til hinanden for en ydelse. I tilfældet med international roaming er ydelsen at opsamle og transportere et

opkald for en anden mobiloperatør. Engrosprisen på international roaming (taleopkald) prisreguleres efter et fælleseuropæisk prisloft. Roamingopkald inddeles i to typer opkald, hvor der gælder et separat prisloft for hver type.

Den første type roamingopkald er, når en EU-borger opholder sig i en anden medlemsstat end sit hjemland og ringer fra sin mobiltelefon til hjemlandet eller til en tredje medlemsstat. Prisloftet for denne type roamingopkald foreslås fastsat til tre gange den EU-gennemsnitlige mobiltermineringsafgift⁴ beregnet ud fra afgiften for SMP-mobiloperatører. Prisreguleringen gælder alle mobiloperatører.

Den anden type roamingopkald er, når en EU-borger opholder sig i en anden medlemsstat end sit hjemland og ringer fra sin mobiltelefon inden for dette EU-lands egne grænser (f.eks. ringer efter en taxi). Prisloftet for denne type roamingopkald foreslås fastsat til to gange den EU-gennemsnitlige mobiltermineringsafgift beregnet ud fra afgiften for SMP-mobiloperatører. Prisreguleringen gælder alle mobiloperatører.

IT- og Telestyrelsen

Side 3

Detailprisregulering

Detailniveauet foreslås fastsat efter et fælleseuropæisk prisloft. Dette prisloft skal udgøre 130% af den relevante regulerede engrosafgift og vil først træde i kraft 6 måneder efter ikrafttrædelsen af forordningen. Dette prisloft er gældende for alle mobiludbydere.

Regulering af detailprisen for at modtage opkald

Kommissionen har foreslået, at den pris, som en forbruger betaler for at modtage opkald, når forbrugeren ”roamer” i udlandet, ikke må overstige 130% af den EU-gennemsnitlige mobiltermineringsafgift beregnet ud fra afgiften for de mobiloperatører, som har en stærk markedsposition. Dette prisloft er gældende for alle mobiludbydere.

Overvågning af roamingtjenester

Kommissionen har foreslået, at de nationale telemyndigheder skal overvåge udviklingen i detail- og engros-priserne på international roaming i forbindelse med tale- og datakommunikationstjenester, herunder SMS (tekstbeskeder) og MMS (billedbeskeder).

Information fra mobiludbydere om deres priser

Hvis det efterspørges, skal mobiludbydere give deres kunder gratis og personlig information om deres detailpriser for international roaming. Kunderne kan selv vælge, om de vil have informationen i form af en SMS eller mundtligt over mobiltelefonen. Derudover skal mobiludbydere give oplysning om roamingtaksterne ved tegning af abonnement, med regelmæssige mellemrum og ved større ændringer af roamingtaksterne.

De nationale telemyndigheders rolle

Det er de nationale telemyndigheder, som skal sikre, at mobiludbydere i de respektive medlemsstater overholder forpligtelserne, som forslaget indeholder.

---

⁴ Mobiltermineringsafgiften er en engrospris, som mobiloperatørerne betaler til hinanden for at aflevere et telefonopkald til en mobiltelefon.

Det vil sige, at det i Danmark er IT- og Telestyrelsen, som skal overvåge prisudviklingen hos de danske mobiludbydere, samt sikre, at udbydere overholder den vedtagne forordning.

I forslaget lægges der op til, at forordningen revideres efter to år.

6. Europa- Parlamentets udtalelser

Europa-Parlamentet skal i henhold til TEF art. 251 høres. Der foreligger endnu ikke en udtalelse, og tidspunktet for Europa-Parlamentets behandling kendes endnu ikke.

7. Gældende dansk ret og konsekvenser herfor

De nationale myndigheders adgang til at foretage markedsanalyser er reguleret i lov om konkurrence- og forbrugerforhold på telemarkedet, jf. LBK nr. 784 af 28/07/2005 med senere ændringer.

IT- og Telestyrelsen
Side 4

Forslaget vurderes ikke at have lovgivningsmæssige konsekvenser.

8. Forslagets konsekvenser for statsfinanserne, samfundsøkonomien, miljøet eller beskyttelsesniveauet

Statsfinansielle konsekvenser

Forslaget har ingen væsentlige statsfinansielle eller administrative konsekvenser for det offentlige eller konsekvenser for EU's budget.

Samfundsøkonomiske konsekvenser

Forslaget vil medføre faldende priser på internationale roamingtjenester og vil derfor på kort sigt påvirke mobiludbydernes omsætning og indtjening i nedadgående retning. Forslaget vurderes at have en generel positiv effekt på samfundsøkonomien, idet detailpriserne i højere grad end nu vil afspejle de bagvedliggende omkostninger.

Forslaget indebærer, at mobiludbydere skal informere kunder om priser på international roaming dels ved kundernes tegning af abonnement og dels ved forespørgsel. Etablering af et informationssystem til brug herfor vil umiddelbart medføre øgede udgifter for mobiludbydere.

Det forventes, at de faldende priser på internationale roamingtjenester på længere sigt vil betyde, at de danske mobiloperatører vil kunne købe international roaming til en lavere pris hos udenlandske mobiloperatører (og omvendt). Samtidig vurderes det, at de reducerede priser på international roaming vil øge kundernes brug heraf. Det vurderes derfor, at de faldende priser på internationale roamingtjenester vil medføre et større forbrug af internationale roamingtjenester hos såvel forbrugere som hos virksomheder.

De skitserede konsekvenser af forslaget på henholdsvis kortere og længere sigt forventes at udligne hinanden, hvorfor forslaget samlet set vurderes at have uændrede økonomiske konsekvenser for mobilsektoren.

Administrative konsekvenser for erhvervslivet

Forslaget vurderes at medføre administrative konsekvenser for mobiludbydere dels i form af omstillingsbyrder og dels ved løbende byrder.

Omstillingsbyrden vil bestå i, at de mobiludbydere, som udbyder internationale roamingtjenester, skal opfylde bestemmelserne om prislofter på henholdsvis engros- og detailniveau. Det vurderes, at der vil være tale om en mindre byrde, idet mobiludbydernes administrative systemer vil skulle tilpasses prisændringerne. Ligeledes vil der være en moderat omstillingsbyrde forbundet med udviklingen og implementeringen af systemer til brug for information af kunder om priser.

Den løbende byrde vil bestå i, at de mobiludbydere, der udbyder internationale roamingtjenester, på forespørgsel skal give kunder gratis og målrettet information om detailpriser for international roamingtjenester for den pågældende kunde. Efter kundens valg skal denne information gives enten i form af en SMS eller mundtligt over mobiltelefonen. Derudover skal mobiludbydere oplyse om roamingtaksterne ved tegning af abonnement, med regelmæssige mellemrum og ved større ændringer af roamingtaksterne. Forslaget ventes derfor at medføre en moderat løbende byrde.

IT- og Telestyrelsen

Side 5

9. Høring

Forslaget har været i høring i EU-Specialudvalget for it og telekommunikation, hvilket har foranlediget følgende høringssvar:

Dansk Industris Branchefællesskab for IT, Tele, Elektronik og Kommunikationsvirksomheder (ITEK/DI) har tilkendegivet, at man generelt er enig i, at udfordringerne med de høje priser for international roaming ikke kan løses nationalt. De konkurrenceproblemer, der knytter sig til international roaming kræver derfor ifølge ITEK/DI en indsats på fællesskabsniveau. ITEK/DI mener generelt, at EU-reguleringen af priserne for international roaming bør tilrettelægges på en sådan måde, at det ikke hindrer den frie konkurrence. Samtidig bør der efter ITEK/DI's opfattelse sikres større gennemsigtighed for forbrugerne vedrørende roaming-priser, hvorfor ITEK/DI umiddelbart har indstillet, at man fra dansk side støtter regulering af de europæiske mobiloperatørers engrospriser på international mobiltelefoni. ITEK/DI har i samme moment peget på, at man bør indtænke et fælles europæisk loft over engros-prisen således, at man ikke straffer de lande/selskaber, der allerede har en lav pris.

ITEK/DI mener, at der alene er behov for regulering på engrosniveau, og at prisregulering på detailniveau ikke er nødvendigt og bør udgå. ITEK/DI mener desuden, at regulering af engrospriserne alene vil kunne danne grundlag for normalisering af international roaming på linie med den udvikling af engrosILD-priser⁵, der fandt sted i slutningen af 90'erne. Det er ITEK/DI's opfattelse, at man siden 2000 har set, at en reduktion i engrosILD-priser har dannet grundlag for en

---

⁵ ILD betyder "International Long Distance"

stærk stigende konkurrence på dette marked. En tilsvarende udvikling kan ifølge ITEK/DI forventes at kunne finde sted på international roaming, hvis engrosprisen reduceres.

ITEK/DI støtter, at Danmark kun bør regulere overfor engrospriser for international roaming og samtidig sikre ensartede regler.

ITEK/DI bemærker, at Kommissionen har foreslået et loft over de priser, som forbrugere, som opholder sig i udlandet, selv skal betale for at modtage opkald (som det er tilfældet i dag), og ITEK/DI gør opmærksom på, at dels bør princippet om, at modtageren betaler opkaldsafgiften i udlandet fastholdes, da forbrugere som "ringer op" af gode grunde ikke kan vide, om modtageren er i udlandet og dermed "typisk" skal betale en højere opkaldsafgift, og dels vil et loft som det foreslåede på 130% over den gennemsnitlige engros-termineringstakst ikke afspejle de reelle omkostninger hos "hjemme-operatøren".

IT- og Telestyrelsen

Side 6

ITEK/DI bemærker, at reguleringen af priserne for international roaming bør tilrettelægges på en sådan måde, at det ikke hindrer den frie konkurrence. Samtidig bør der efter ITEK/DI's sikres størst mulig gennemsigtighed vedrørende international mobiltelefoni. Fremadrettet mener ITEK/DI derfor, at markedsanalyserne skal koncentreres om engrosmarkederne således, at detailregulering helt udgår. ITEK/DI bemærker afslutningsvist, at teleliberalisering generelt er en kæmpe gevinst for slutbrugerne, idet teleselskaberne kappes om god kundebetjening og udbud af nye og spændende produkter.

Telekommunikationsindustrien (TI) har henvist til ITEK/DI's høringssvar.

TDC har anført at støtte oplægget til en EU-forordning for international roaming i det omfang, det vedrører engrospriser. TDC har tilkendegivet, at hvis der i forhandlingerne om forordningen er overvejelser om prisregulering af slutbrugerpriser, er det afgørende, at der bliver tale om fælles regulering på EU niveau, idet tjenesterne er internationale og dermed udbydes på tværs af grænserne. TDC har foreslået, at Danmark støtter en nærmere undersøgelse af, hvordan man i EU på fælles grundlag bedst sikrer slutbrugerne mod stærkt svingende priser fra operatør til operatør for datatrafik herunder GPRS⁶, UMTS⁷ og MMS, hvis enkelte medlemsstater ønsker, at prisreguleringsforslagene i forordningen udover tale også skal omfatte SMS- og datatjenester.

3 har tilkendegivet, at der efter 3's opfattelse alene skal ske regulering af engrospriser. 3 finder ikke, at detailregulering er nødvendig, idet den almindelige konkurrence på de enkelte hjemmemarkeder efter 3's opfattelse vil medføre, at priserne vil falde.

---

⁶ GPRS betyder "General Packet Radio Service". Det er én af teknologierne til forbedring af datakommunikationshastigheden i de eksisterende mobilnet.

⁷ UMTS er den primære teknologi til udbud af 3G tjenester i Danmark. UMTS anvendes i frekvensbånd omkring 2 GHz. Det giver en relativt kort rækkevidde fra en basisstation. Til gengæld er der mulighed for højere datakommunikationshastigheder de steder, hvor der er dækning.

Vedrørende engrosregulering har 3 bemærket, at der udover en effektiv regulering af priserne skal bestå en pligt til for de enkelte operatører at tilbyde international roaming til enhver operatør, der måtte anmode herom.

3 finder, at det af Kommissionen foreslåede prisniveau er for højt.

3 finder det afgørende for en effektiv prisregulering, at alle operatører underlægges pligt til ikke at diskriminere mellem de enkelte operatører. Særligt hvis Kommissionen har en ambition om, at den foreslåede prisregulering ikke samtidig blot bliver en mindstepris i markedet. Pligten til ikke-diskrimination skulle efter 3's opfattelse samtidig understøttes af en pligt til at offentliggøre standard pristilbud.

3 finder, at Kommissionen bliver nødt til at inddrage dataroaming i prisreguleringen, da situationen på dette område er helt tilsvarende. 3 finder, at det er en hæmsko både for de virksomheder, hvis medarbejdere har brug mobil data, når de er i udlandet, men også en hæmsko for de særlige tjenester, der bliver mulige ved en høj datahastighed, herunder musiktjenester og lign. På samme vis bør Kommissionen efter 3's opfattelse se på en prisregulering af videokald, som lider under samme mangler på reel konkurrence.

IT- og Telestyrelsen

Side 7

Sonofon har i sit høringssvar indledningsvist bemærket, at markedet for international roaming i sin natur er grænseoverskridende. Sonofon har bemærket, at de mobiludbydere, der har kundeforholdet, er afhængig af vilkår og priser på engros-international roaming, der fastsættes af mobiloperatører i et andet land. Sonofon er derfor enig med regeringen i, at problemerne med for høje priser på international roaming ikke kan løses af de enkelte medlemsstater, og at en indsats på europæisk niveau er nødvendig.

Sonofon mener fundamentalt, at EU-reguleringen bør tilrettelægges, så den tilskynder til konkurrence mellem mobilnet og dermed på sigt en normalisering af markedet for international roaming på linje med grundforudsætningerne i EU's rammedirektiver.

Sonofon mener på linje med regeringen, at engrosregulering alene kan danne grundlag for udvikling af konkurrence på markedet for international roaming. Sonofon finder, at detailregulering dermed er unødvendig og bør udgå og alene bringes i anvendelse, hvis det viser sig, at forbrugerne ikke i tilfredsstillende grad får andel i den voksende konkurrence i form af lavere priser og nye og bedre produkter.

Sonofon har nedenfor uddybet sin argumentation for de fremførte synspunkter.

Sonofon har henvist til, at det af Kommissionens forslag til forordning fremgår, at formålet med indgrebet er at sikre det nødvendige retsgrundlag for effektiv og passende handling med det formål at sikre en betydelig nedsættelse af taksterne på international roaming i hele Fællesskabet. Af forslaget betragtninger fremgår det endvidere, jf. f.eks. artikel 14, at en fælles ordning i form af "den europæiske hjemmemarkedsmodel" skal sikre konkurrencen mellem mobiloperatørerne.

Når formålet således er at sikre, at der skabes konkurrence mellem mobiloperatørerne, bør reguleringen efter Sonofons opfattelse selvsagt indrettes, så den bedst muligt understøtter dette formål.

Baggrunden for den udeblevne konkurrence på markedet for international roaming og de nuværende høje detailpriser er efter Sonofons opfattelse et direkte resultat af, at engrospriserne er høje og ofte uforudsigelige som følge af komplicerede rabatmodeller. Desuden er det først de senere år blevet muligt at anvende de såkaldte trafikdirigeringsinstrumenter, som kan øge sandsynligheden for, at roamingtrafikken afvikles i det/de net, hvor udbyderen kan opnå de laveste engrospriser.

Der er efter Sonofons opfattelse flere forhold, der sandsynliggør, at regulering af engrospriserne alene kan skabe grundlag for øget konkurrence. Sonofon har peget på, at prisdannelsen på roaming er meget lig prisdannelsen på ILD (trafik til udlandet). Lave forudsigelige engrospriser vil efter Sonofons opfattelse kunne danne grundlag for en normalisering af international roaming på linje med den udvikling, der fandt sted i slutningen af 90'erne, hvor prisen på "engrosILD" blev reduceret markant med øget konkurrence og markant lavere slutbrugerpriser til følge.

Sonofon har endvidere peget på, at de markeder, der skal drive konkurrencen på international roaming, i de fleste europæiske lande er konkurrenceprægede. Markedsundersøgelsesernes marked 15 (det mobile access-marked) er ifølge Sonofon karakteriseret ved 3-4 netudbydere og adskillige service-providere og MVNO⁸. Af samme grund er marked 15 i dag uden sektorspecifik regulering i de fleste EU-lande.

Sonofon finder, at international roaming med lave forudsigelige engrospriser naturligt vil indgå som et konkurrenceparameter som tilfældet er med bl.a. ILD. Sonofon nævner som eksempel, at den danske service-provider Lebara på kort tid har formået at opbygge en relativ stor kundebase baseret på ILD detailpriser anvendt som en særskilt konkurrenceparameter. En reduktion i engrospriserne på international roaming vil efter Sonofons opfattelse resultere i attraktive marginer, som kan skabe yderligere grundlag for national konkurrence om international roaming, hvorved et formelt indgreb i slutbrugerprisen vil være overflødig.

Endelig peger Sonofon på, at de fleste europæiske operatører er interesseret i, at en større andel af deres kunder benytter sig af roaming-tjenester. Dette skyldes blandt andet, at mange af de nye datatjenester henvender sig til kunder, som ønsker at holde sig orienteret for eksempel via adgang til deres hjemlige informationsplatform. Det er Sonofons opfattelse, at en større andel af kunderne vil kun benytte roaming, hvis usikkerhed om pris og funktionalitet fjernes.

Sonofon mener, at detailprisregulering kan få en direkte negativ effekt på udviklingen i retning af et konkurrencebaseret marked. For det første kan regulering af slutbrugerpriserne efter Sonofons opfattelse resultere i et prismæssigt statisk marked med manglende udvikling af nye produkter til følge.

---

⁸ Mobile Virtual Network Operator

For det andet finder Sonofon det overvejende sandsynligt, at tendensen på netop denne type produkter, med fastsættelse af et prisloft i 25 markeder med forskellige historiske og markeds-mæssige forudsætninger, vil gå i retningen af, at man følger den højeste fællesnævner. I særdeleshed anses det for vanskeligt at introducere forbrugspakker i form af fast månedligt abonnement og lave faste minutpriser eller Megabyte-priser, fremtidens internationale roaming-produkter i tråd med den nationale udvikling.

Sonofon er dermed enig med regeringen i, at der alene bør foretages indgreb over for engrospriseniveauet, og at detailregulering kun bør bringes i anvendelse, hvis det efterfølgende måtte vise sig påkrævet.

Sonofon anerkender behovet for at sikre, at slutbrugerne til enhver tid er oplyst om priserne for international roaming. Sonofon mener, at det bør være op til det enkelte medlemsland at tilrettelægge mekanismer, der tilfredsstillende behovet for gennemsigtighed afhængig af produktudbud og eksisterende transparensmekanismer på det pågældende marked.

IT- og Telestyrelsen

Side 9

DANSK IT (DIT) har givet udtryk for sin fulde enighed med den danske regering og Kommissionen i vurderingen af behovet for indgreb vedrørende international roaming. Den ifølge DIT totale mangel på rimelighed i forholdet mellem roamingtakster, underliggende omkostninger og den meget ringe gennemskuelighed, som brugerne står over for, har efter DIT's opfattelse gennem flere år været stærkt utilfredsstillende. Problemet har ifølge DIT medført en ringere udnyttelse af teknologiens muligheder samtidig med, at mange brugere både private og erhvervs-mæssige er blevet mødt af eksorbitant høje regninger efter ophold i udlandet.

Vedrørende spørgsmålet om regulering af engros-markedet alene eller både engros- og detailmarkedet, er det efter DIT's opfattelse nødvendigt at regulere begge markeder. DIT finder ikke, at en regulering, der alene omfatter engros-priserne, i sig selv vil garantere en sund konkurrence på detailmarkederne i samtlige EU-lande. Heri ligger for DIT en erkendelse af, at det langt fra er alle EU-lande, der har en konkurrencesituation svarende til Danmarks, hvor regulering af engros-priserne alene antagelig ville være tilstrækkelig.

Problemet med roaming er efter DIT's opfattelse for det første, at roaming er en så lille del af de fleste brugeres forbrug, at priserne ikke i synderlig grad påvirker valget af operatør. For det andet er problemet efter DIT's opfattelse, at priserne i øvrigt er så svære at få overblik over, at det yderligere svækker påvirkningen af brugerens valg af operatør (som fastsætter detailprisen). Dette nødvendiggør ifølge DIT en samtidig regulering af detailpriserne således, at den nedregulerede engros-pris ikke blot ender som en ekstra fortjeneste for detail-operatøren, men reelt kommer slutbrugerne til gode. DIT erklærer sig indstillet på, at reguleringen af detailmarkedet bør justeres/ophøre, når der kan konstateres en tilstrækkelig effektiv konkurrence.

De konkrete faktorer og procenter, der foreslås fastsat for prislofterne, forekommer DIT fornuftige, men dog arbitrære. DIT kan tilslutte sig de foreslåede metoder og faktorer/procenter, idet foreningen forudsætter, at der

gives adgang til løbende efter evaluering af deres virkning at justere prislofternes fastsættelse (faktorer og procentsatser). I samme forbindelse forudsætter DIT, at beregningen af den "EU-gennemsnitlige mobiltermineringsafgift" foregår i en fuldt transparent proces.

DIT bemærker, at det fremgår af artikel 10 i forslaget til forordning, at Kommissionen "regelmæssigt" offentliggør den gennemsnitlige mobiltermineringsafgift. For at sikre forordningens effektive virkning ser DIT gerne en mere præcis angivelse af intervallet for offentliggørelse, og foreningen foreslår som udgangspunkt, at det fastsættes til hvert halve år.

Som repræsentant for de professionelle telebrugere er det desuden vigtigt for DIT, at roamingtakster for SMS- og datatjenester også bliver underlagt prislofter. DIT anfører, at der er tale om tjenester, der i større og større grad anvendes som både supplement og alternativ til taletelefoni, men som på grund af ekstremt høje priser ikke fuldt ud medfører den effektivisering, som særligt erhvervslivet ville kunne opnå ved mere udbredt anvendelse. DIT opfordrer derfor til, at Danmark slutter sig til de lande, der ønsker prisregulering af SMS- og datatjenester omfattet af forordningen.

DIT bemærker, at idet lettilgængelig prisinformation er en af grundforudsætningerne for et effektivt, konkurrencepræget marked, støtter man som udgangspunkt ethvert tiltag, der fremmer informationsniveauet om operatørernes detailpriser for international roaming. Det gælder ifølge DIT også for de tiltag, der indebærer forpligtelser for operatørerne om at oplyse priser og relaterede oplysninger. Ifølge DIT er den nuværende situation på området for international roaming så indgrebskrævende, at informationstiltag alene kan betragtes som supplement til mere indgribende midler. DIT stiller sig åben over for nye, innovative metoder til at opfylde en oplysningsforpligtelse, idet det dog forudsættes, at prisoplysningerne er tilgængelige via brugerens mobiltelefon.

10. Regeringens foreløbige generelle holdning

Det er regeringens holdning, at problemet med de høje priser for international roaming ikke kan løses på nationalt niveau. De konkurrenceproblemer, der knytter sig til international roaming, kræver derfor en indsats på fællesskabsniveau. Regeringen hilser på den baggrund Kommissionens udspil til en forordning vedrørende de europæiske mobiloperatørers priser for international roaming velkommen. Regeringen deler Kommissionens bekymring over de høje priser for international roaming, som betyder, at europæiske forbrugere betaler for meget for at benytte deres mobiltelefon i andre medlemsstater.

Kommissionens udspil rummer indgreb over for priserne på såvel detail- som engrosniveau. Regeringen støtter et regulatorisk indgreb rettet mod engrosniveauet, men finder som udgangspunkt, at man bør undgå at forstyrre markedssituationen ved at regulere på detailniveau.

Regeringen ønsker i overensstemmelse med teleforliget som udgangspunkt at fastholde dette princip og søge at nå målet om lavere takster gennem den type regulering, som griber mindst mulig ind i konkurrencesituation, men er også

indstillet på at arbejde for at få vedtaget forordningen, så den snarest muligt kan træde i kraft til fordel for brugerne.

11. Generelle forventninger til andre landes holdninger

Stort set alle medlemsstater forventes at støtte Kommissionens initiativ om at nedbringe priserne på international roaming.

Det forventes dog, at en lang række medlemsstater samtidig vil give udtryk for, at Kommissionens forslag til forordning bevæger sig væk fra den symmetri, der følger af teledirektivpakken, hvor regulering af detailpriserne alene anvendes i tilfælde, hvor der ikke opnås de ønskede resultater ved regulering af engrosmarkedet. Det vil sige, at en række medlemsstater kun ønsker, at detailpriserne reguleres, hvis det kan konstateres, at regulering på engrosniveauet ikke har en tilfredsstillende effekt over for slutbrugerne.

Desuden forventes det, at enkelte medlemsstater ønsker, at prisreguleringsforslagene i forordningen udover tale også skal omfatte SMS- og datatjenester.

IT- og Telestyrelsen

Side 11

12. Tidligere forelæggelse for Folketingets Europaudvalg

Der er den 7. august 2006 fremsendt et foreløbigt nærhedsnotat og den 21. august 2006 fremsendt et grundnotat til Folketingets Europaudvalg.